

Management summary RSC-onderzoek

Van verzuim naar preventie: de structurele positie van de casemanager

Het RSC liet onderzoek doen naar de verbinding tussen het verzuim- en preventiedomein. Signaleren casemanagers verzuimpatronen en andere informatie die van belang kan zijn om verzuim en uitval te voorkomen? En lukt het hen en de organisaties die zij ondersteunen om zulke input om te zetten naar verbeteracties en aangescherpt preventiebeleid? De resultaten tonen aan dat er in veel organisaties volop kansen zijn om de aanpak nog aanzienlijk te verbeteren.

Deze management summary zet de voornaamste conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek op een rij. Bekijk ook het [volledige onderzoeksrapport](#).

1 Er zijn volop kansen voor verbetering

De zes voornaamste conclusies op een rij

- Casemanagers vervullen een sleutelrol in het signaleren van risico's en patronen van uitval, maar het schort vaak aan een goede organisatorische verbinding met het preventiedomein.
- Bij interne casemanagers blijven vooral kansen onbenut bij gebrek aan een formele rol op het gebied van preventie. Voordelen van hun inbedding in de organisatie komen zo niet tot uiting.
- Bij externe casemanagers hangt de in theorie grotere adviseringsruimte in de praktijk sterk af van klantdraagvlak, contractuele afspraken en de wijze waarop de klant preventie organiseert.
- Door de hoge caseload van veel casemanagers verdringen curatieve procesverplichtingen de kansen voor preventie. Het ontbreekt aan tijd voor reflectie, analyse, overleg en beleidsvertaling.
- Door zwak ontwikkelde overleg- en verbeterstructuren blijft kennis uit de verzuimpraktijk in veel organisaties op casusniveau hangen en leidt signalering te weinig tot structurele verbetering.
- In veel organisaties zijn een RI&E, plan van aanpak en PSA-beleid formeel wel aanwezig, maar bevatten ze geen vertaling van ervaringen, signalen en inzichten uit de verzuimpraktijk.

2 Casemanagers staan te trappelen om aan de slag te gaan

Respondenten willen structurele verandering

- Gevraagd naar verbeterkansen zijn deelnemers aan het onderzoek maar zelden gericht op marginale aanpassingen.
- De meeste van hen willen juist structurele verandering: meer tijd, mandaat en samenwerking, duidelijkere rolafbakening, betere data en scholing, steviger organisatorisch draagvlak.
- Kortom: casemanagers staan te trappelen om aan de slag te gaan, maar het systeem waarbinnen zij functioneren is er nog niet op ingericht.

3 Alle betrokken partijen kunnen bijdragen

Aanbevelingen voor organisaties met interne casemanagers

- Erken de structurele signaleringsfunctie van casemanagers. Geef hen een formele positie binnen de preventieve overleg- en besluitvormingsstructuur, in aanvulling op de preventiemedewerker.
- Verbind casemanagement met de preventieve infrastructuur. Betrek verzuimpatronen en -inzichten systematisch bij actualisatie van de RI&E en borg de opvolging in het plan van aanpak.
- Zorg voor regelmatig preventieoverleg met een heldere agenda, vaste deelnemers (onder wie de casemanager) en standaard rapportage ten behoeve van managementbesluitvorming.
- Investeer in het vermogen van leidinggevendenden om signalen te vertalen naar interventies rond werkdruk, communicatie en gesprekken, rolhelderheid en psychologische en sociale veiligheid.
- Waak voor de combinatie van een hoge caseload en een impliciete preventieopdracht. Maak ruimte voor analyse, patroonherkenning en overleg; verlang rapportage en preventieve actie.

Aanbevelingen voor arbo- en verzuimdienstverleners met externe casemanagers

- Maak preventie niet afhankelijk van het urgentiebesef bij de klant. Stuur proactief aan op een preventieve opdracht en vertaal deze naar contracten, dienstverlening, rapportages en adviezen.
- Koppel verzuimpatronen, -inzichten en -signalen standaard terug en maak afspraken over datadeling, overlegfrequentie en wie bij welke patronen, inzichten en signalen aan tafel zit.
- Rust casemanagers goed toe voor preventieve advisering. Denk aan kennis over RI&E, PAGO en PSA en vaardigheden rond de vertaling van data naar organisatieadvies en beleid.
- Maak de urgentie van preventie tastbaar. Confronteer klanten met de kosten van het huidige curatieve model, geef een businesscase voor preventieve investeringen.
- Institutionaliseer de samenwerking tussen casemanagers en preventiespecialisten. Denk aan frequent overleg, heldere lijnen, gedeelde actieplannen en gezamenlijke evaluaties.

Aanbevelingen voor de beroepsgroep en haar opleiders

- Leg de preventieve dimensie van casemanagement expliciet vast in beroepsprofielen, scholing en initiatieven voor ontwikkeling van het vak.
- Maak duidelijk dat hier kennis en vaardigheden bij horen op het gebied van patroonherkenning, data-interpretatie, PSA, RI&E, leiderschap en organisatieadvies.
- Vertaal de competentievereisten naar praktische scholing in omgang met data, risicoduiding, samenwerking met preventiedeskundigen en vertaling van inzichten naar advies en beleid.
- Ontwikkel een heldere taal en eenduidig begrippenkader voor de preventieve rol, zodat duidelijk is dat deze laatste integraal onderdeel is van goed casemanagement.

Aanbevelingen voor beslissers op stelselniveau

- Besef dat werkgevers en dienstverleners hun houding van nature afstemmen op de krachtigste prikkels binnen het stelsel, en dat deze momenteel liggen bij curatieve verzuimbegeleiding.
- Zorg voor meer en krachtigere structurele prikkels om signalen en inzichten uit de verzuimpraktijk te benutten voor preventieve inspanningen op organisatieniveau.
- Maak concreet welke eisen dit oplevert op het gebied van contractering, verantwoording, professionalisering, kwaliteitswaarborging en de manier waarop hierop wordt toegezien.

4 Over het onderzoek

RSC-vicevoorzitter Marjol Nikkels voerde het onderzoek in overleg met het RSC-bestuur uit in het kader van haar opleiding tot Arbeids- en Organisationsdeskundige. Begin 2026 studeerde zij hierin af aan de Nederlandse Academie voor Arbeidswetenschappen. De onderzoeksperiode liep langer door met het doel aanvullende inzichten te verzamelen. Bekijk het volledige onderzoeksrapport.

Over het RSC

Het Register Specialistisch Casemanagement (RSC) waarborgt de kwaliteit van gespecialiseerde begeleiding bij ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. We doen dit namens de professionele casemanagers die deze begeleiding verzorgen én namens de riskmanagers sociale zekerheid die sturen op de kaders waarbinnen dat gebeurt. Want bij beide beroepsgroepen levert gecertificeerde kwaliteit een onmisbare bijdrage aan een duurzaam inzetbare beroepsbevolking. En daarmee aan een stabiele en succesvolle samenleving.

www.register-rsc.nl